

Z prochu do gwiazd

CZEŚĆ I: PRZEGLĄD

TEKST PRZEWODNI: Dn 12,3.

ZAKRES STUDIUM: Dn 12; Rz 8,34; Łk 10,20; Rz 8,18; Hbr 2,14-15; J 14,29; Ap 11,3.

WPROWADZENIE: Trzy tematy lekcji tego tygodnia zasługują na szczególną uwagę, jako że w związku z nimi adwentyści podtrzymują szczególne poglądy. Są to: rola i natura Michała, szczególna natura zmartwychwstania oraz czasy prorocze w Dn 12.

TEMATY LEKCJI

1. Tożsamość Michała. Chrześcijańscy komentatorzy na ogół postrzegają Michała jedynie jako jednego z najważniejszych aniołów. Jednak istnieją wymowne duchowe dowody świadczące, że Michał to Syn Boży sprzed reinkarnacji.

2. Zakres zmartwychwstania. Zmartwychwstanie, do którego nawiązuje *Księga Daniela*, nie jest ogólnym zmartwychwstaniem, ale szczególnym zmartwychwstaniem, które nastąpi przed powtórным przyjściem Jezusa.

3. Okresy prorocze. Próbuje się tłumaczyć okresy prorocze wymienione w Dn 12 jako dosłowne okresy mające się wypełnić w przyszłości. Jednak dowody wskazują, że okresy te są zbieżne z długimi okresami proroczymi Dn 7, 8 i 9.

ZASTOSOWANIE: Skoro Bóg Daniela jest naszym Bogiem, a my jesteśmy ludem Bożym, obietnice dane Danielowi są dane także nam. Michał czyli Jezus Chrystus jest naszym przedstawicielem w niebiańskiej świątyni. On jest żywym Bogiem, który kieruje historią i czuwa nad nami. Tak więc możemy żyć dzisiaj patrząc w przyszłość z radością i ufnością.

CZEŚĆ II: KOMENTARZ

Zbadajmy bardziej szczegółowo trzy tematy wymienione powyżej.

1. Tożsamość Michała. Wśród postaci przedstawionych w *Księdze Daniela* jedna zasługuje na szczególną uwagę. Postać ta pojawia się po raz pierwszy, by ochronić trzech Hebrajczyków w rozpalonym piecu. Nie jest nazwana, ale Nebukadnesar, choć z pogańskiej perspektywy, natychmiast rozpoznaje w tej istocie „Syna Bożego” (Dn 3,25 BG). Następnie w wizji niebiańskiego sądu widzimy najpewniej tę samą postać jako Syna Człowieczego (Dn 7,13). Pełni On swoją służbę jako reprezentant świętych. Jemu to „dano (...) władzę i chwałę, i królestwo” (Dn 7,14). Potem pojawia się On jako „Książę zastępów” (Dn 8,11 BE), którego kapłańską służbę usurpuje sobie mały róg. Wreszcie postać ta pojawia się jako „Michał” (Dn 10,13). Jest On nazwany „waszym księciem” (Dn 10,21) i „Wielkim Księciem” (Dn 12,1 BE). Jest On zarówno postacią kapłańską jak i wodzowsko-królewską.

W swojej militarnej roli ten królewski wojownik toczy bitwy przeciwko siłom zła symbolizowanym przez mały róg, króla północy i księcia perskiego. Na przykład, mały róg przez usurpację zamierzał się stać „wielkim” (*gdl*), aby sięgnąć do „Księcia zastępów” (Dn 8,11 BE) i zaatakować lud Boży, natomiast Michał, prawdziwie „Wielki (*gdl*) Książę”, powstaje, by obronić swój lud. Zupełne przeciwieństwo między Michałem a przeciwnymi Bogu potęgami stawia Michała w roli reprezentanta i uosobienia samego Boga.

Zwróć uwagę, że przedstawienie Michała jako „pierwszego z najprzedniejszych książąt” (Dn 10,13 BE) nie jest przeciwne powyższemu spostrzeżeniu. Najprawdopodobniej wyrażenie to wskazuje na tzw. pluralizm pełni, jak wtedy, kiedy Bóg mówi o sobie w liczbie mnogiej - „uczynimy” (Rdz 1,26), „zstąpmy” (Rdz 11,7), „taki jak my” (Rdz 3,22), „kto nam pójdzie?” (Iz 6,8 BG) - co wskazuje na wielość osób w Bóstwie. Michał jest rzeczywiście jednym z najprzedniejszych „książąt”, gdyż jako wieczny Syn jest szczególną Osobą w Bóstwie i jedno z Ojcem.

Ta charakterystyka jest dalej podkreślona w *Nowym Testamencie*. Michał prowadzi niebiańskie wojska, które wypędziły smoka i jego aniołów z nieba (Ap 12,7-9). Michał, nazwany także „archaniołem”, spierał się z diabłem o ciało Mojżesza (Jud 1,9). Co ciekawe, głos „archanioła” sprawi, że święci zmartwychwstaną podczas powtórnego przyjścia Jezusa (1 Tes 4,16). Nic dziwnego, że Chrystus kojarzył zmartwychwstanie z głosem Syna Człowieczego (J 5,28-29). Tak więc jedynym logicznym wnioskiem jest, iż Michał to Jezus.

2. Zakres zmartwychwstania. Pierwsze nawiązanie do zmartwychwstania w Dn 12,2 zapowiada, że zarówno sprawiedliwi jak i bezbożni powstaną z martwych w tym samym czasie. To zmartwychwstanie następuje w ramach czasowych czasu końca, kiedy Michał powstaje, by uratować swój lud (Dn 12,1). Tak więc to zmartwychwstanie musi być specjalnym zmartwychwstaniem, gdyż, jak naucza *Pismo Święte*, ogólne zmartwychwstanie sprawiedliwych nastąpi podczas powtórnego przyjścia Jezusa, a zmartwychwstanie

bezbożnych - pod koniec milenium. Jednak *Pismo Święte* wskazuje także szczególne zmartwychwstanie, między innymi tych, którzy przyczynili się do ukrzyżowania Jezusa (Dn 12,2; Mt 26,63-64; Ap 1,7) oraz tych, którzy umarli wierząc w trójjanielskie poselstwo (Ap 14,13). Adwentystyczny komentarz biblijny zgrabnie podsumowuje: „Specjalne zmartwychwstanie poprzedzi powtórne przyjście Chrystusa. «Wszyscy, którzy umarli wierząc w trójjanielskie poselstwo», powstaną w tym czasie. Ponadto ci, którzy sztychli z ukrzyżowanego Chrystusa oraz ci, którzy najusilniej zwalczali lud Boży, zostaną wzbudzeni z grobów, by ujrzeć spełnienie Bożej obietnicy i zwycięstwo prawdy (zob. Ellen G. White, *Wielki bój*, Warszawa 2010, wyd. 20, s. 383)” (*Seventh-day Adventist Bible Commentary*, t. 4, s. 878).

Drugie nawiązanie do zmartwychwstania występuje w Dn 12,13. To zmartwychwstanie, w przeciwieństwie do poprzedniego, następuje „u kresu dni”. Jest to ogólne zmartwychwstanie sprawiedliwych wspomniane w wielu innych miejscach w *Pismie Świętym*. Daniel otrzymał obietnicę, iż „u kresu dni” powstanie, by otrzymać swój „dział” (BE). Słowo „dział” (*goral*) przywołuje na myśl dziedzictwo przydzielone (*goral*) plemionom izraelskim po tym, jak lud Boży wkroczył do ziemi obiecanej. Termin ten wiąże się z Eksodusem i obietnicą przymierza, zgodnie z którą Bóg miał dać ziemię swojemu ludowi. Podobną obietnicę otrzymał Daniel. U kresu dni otrzyma swój „dział” w nowym stworzeniu - nowym niebie i nowej ziemi. Zmartwychwstanie nie jest przejściem ze stanu materialnego do niematerialnego. Jest przejściem od grzesznej degradacji do stanu doskonałości. Będziemy się cieszyć pełnią życia w konkretnej rzeczywistości nowego nieba i nowej ziemi, które Bóg powoła do istnienia (Iz 65,17; Ap 21,1-5).

3. Okresy prorocze. Kiedy przyglądamy się proroczym okresom wymienionym w Dn 12, powinniśmy pamiętać, że rozdział ten jest zakończeniem i epilogiem całej *Księgi Daniela*. W Dn 12 występują trzy szczególne prorocze okresy. Pierwszy mówi, że po wyznaczonym „czasie, dwóch czasach i połowie czasu” „potęga [dosł. *jad*, ręka] świętego ludu” (BE) Bożego „doszczętnie będzie zniszczona” (Dn 12,7). Proroctwo to odnosi się do czasu, kiedy święci będą wydani w „moc” (dosł. *jad*, rękę) potęgi symbolizowanej przez mały róg (Dn 7,25), według Dn 7. Ten trwający 3,5 „czasu” okres trwał od uzyskania supremacji przez papieństwo w 538 roku do 1798 roku, kiedy francuski cesarz Napoleon położył kres świeckim rządów papieństwa i w ten sposób „zniszczył” „moc” (*jad*), która uciskała lud Boży.

Drugi proroczy okres wymieniony w Dn 12 to „1290 dni”. Ten okres miał się zacząć od usunięcia „codziennej” (*tamid*) i ustanowienia „obrzydlivosti spustoszenia” (Dn 12,11). Wydarzenia te wiążą się z działalnością małego rogu, który usunął codzienną i ustanowił obrzydliwość spustoszenia (Dn 8,9-12). Tak więc ten proroczy okres musi się nakładać na „3,5 czasu” wspomniane powyżej. Najprawdopodobniej więc trwał on do 1798 roku, a więc rozpoczął się w 508 roku n.e. Ważnym wydarzeniem, które wówczas nastąpiło, było nawrócenie na katolicyzm Chlodwiga, króla Franków. Wydarzenie to - porównywalne z nawróceniem na chrześcijaństwo cesarza Konstantyna - otworzyło drogę do konsolidacji władzy papieństwa. Ciekawe, że zarówno początek, jak i koniec tego proroczego okresu są wyznaczone działaniami francuskiego władcy.

Wreszcie, proroczy okres „1335 dni” (Dn 12,12) jest wymieniony wraz z błogosławieństwem dla tych, którzy doczekają jego zakończenia (zob. także Ap 14,13). Nie jest podany początek ani koniec tego okresu. Jednak wygląda na to, że okres ten jest kontynuacją poprzedniego okresu „1290 dni”. Tak więc od nawrócenia Chlodwiga ok. 508 roku 1335 lat prowadzi do 1843/1844 roku, kiedy było głoszone przesłanie pierwszego anioła i zbliżał się do końca okres 2300 wieczorów i poranków.

CZEŚĆ III: ZASTOSOWANIE

„Gruba studentów usiłowała zrozumieć *Księgę Daniela* i po bezowocnych wysiłkach była bliska frustracji. Tak więc młodzi ludzie wybrali się, by pograć w koszykówkę i się odstresować. Po meczu zauważyli starszego dozorcę siedzącego w kącie i czytającego.

- Co pan czyta, panie Józefie? - zapytał jeden ze studentów.

- *Księgę Daniela* - odpowiedział starszy człowiek.

- A gdyby tak jeszcze pan ją rozumiał!

- Owszem, rozumiem ją - odpowiedział pan Józef. - To proste. Bóg wygrywa!” (Adaptowano z: Bob Fyall, *Daniel: A Tale of Two Cities*, 1998, s. 151).

1. Jak radzisz sobie z faktem, że możesz nie rozumieć wszystkiego, co czytasz w *Księdze Daniela*? Która część *Księgi Daniela* nadal wydaje ci się trudna i tajemnicza? Jakie zasadnicze przesłanie *Księgi Daniela* jest dla ciebie jasne i zrozumiałe?

2. Jak wpływa na twoje życie świadomość, że Michał to Syn Boży? Co zmieniłoby się w twoim sposobie myślenia, gdyby Michał był tylko stworzoną istotą?

3. Jak odnosisz okresy prorocze *Księgi Daniela* do Bożych działań w historii świata i twoim życiu? Co informacja o proroczych okresach mówi o zaangażowaniu Boga w dzieje ludzkości i twoje osobiste życie?

4. Co się stanie, jeśli nie dożyjesz finalnych wydarzeń, które nastąpią tuż przed powtórny przyjściem Jezusa i nie doświadczysz wstrząsu i ostatecznego kryzysu? Czy twoje doświadczenie jest doświadczeniem drugiej kategorii? Jeśli Pan mówi ci: „Lecz ty idź swoją drogą, aż przyjdzie koniec; i spoczniesz, i powstaniesz do swojego losu u kresu dni” (Dn 12,13), to czy jest to wszystko, czego naprawdę potrzebujesz? Uzasadnij swoje odpowiedzi.